

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **M. A.,**
nar.,
státní příslušnost Maroko,
t. č. zajištěn v ZZC Balková, Tis u Blatna,

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 1. 8. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn, přičemž doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
2. Namítl porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve spojení s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, kdy je rozhodnutí v rozporu s právními předpisy a neodpovídá okolnostem případu. Dále měl být porušen § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný neopatřil dostatečné podklady, § 68 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť nejsou patrné úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí, a chybí právní ustanovení ve výroku, § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť v případě žalobce je možné použít zvláštní opatření.
3. Žalobce namítá chybějící právní ustanovení ve výroku rozhodnutí. Odkázal na § 68 odst. 2 správního řádu, dle kterého se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků. Každý výrok správního rozhodnutí musí být opřen o konkrétní právní ustanovení. V rozhodnutí o zajištění se jedná o výrok, kterým se rozhoduje o zajištění podle ustanovení podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a dále délka, po kterou zajištění trvá podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí těmito požadavkům nedostalo. Ve výrokové části je uvedeno, že se žalobce zajišťuje a na jak dlouho, není tam však uvedeno, na základě jakého ustanovení došlo ke stanovení délky zajištění. Takové ustanovení není uvedeno ani v odůvodnění rozhodnutí, které obsahuje pouze informaci, že se jedná o zajištění na 90 dnů a tato délka je přiměřená. Absence daného ustanovení ve výroku i odůvodnění zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí.
4. Žalobce dále nesouhlasí se závěry žalovaného o nezbytnosti jeho zajištění, kdy má za to, že žalovaný měl uložit některé z mírnějších zvláštních opatření. Zajištění by mělo být použito až jako poslední možnost. Žalovaný měl dle žalobce celou řadu možností, jak se se situací žalobce vypořádat. Žalobce rozporuje závěr žalovaného o tom, že zvláštní opatření by nesplnilo svůj účel a bylo nedostatečné. Pouhá skutečnost nelegálního pobytu nemůže být jediným důvodem k nemožnosti uložení zvláštního opatření, neboť se jedná o totožný důvod, kvůli kterému došlo k zajištění.
5. Žalobce namítá, že zajištění v délce 90 dnů neumožňuje dle jeho názoru dostatečný soudní přezkum v rozumných intervalech tak, jak toto vyplývá z čl. 5 odst. 4 EÚLP a rozhodovací činnosti ESLP. K tomu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 17/2012, č. j. 7 As 97/2012 – 26, sp. zn. 2 Azs 57/2014, sp. zn. 7 As 97/2017. Ačkoli v době od vydání těchto rozhodnutí došlo k právní úpravě, kdy byla do zákona o pobytu cizinců vložena možnost podat žádost o propuštění ze zařízení dle § 129a zákona o pobytu cizinců, problematika pravidelnosti přezkumu tím nebyla dostatečným způsobem ošetřena, jak ukazuje nejnovější judikatura Nejvyššího správního soudu. K tomu žalobce poukázal na rozhodnutí č. j. 6 Azs 170/2019 – 50 ze dne 13. 11. 2019. Žalobce se domnívá, že pokud § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců zamezuje zajištěnému cizinci v přístupu k efektivnímu soudnímu přezkumu v rozumných intervalech, je třeba řešit situaci tak, že bude správní orgán ukládat rozhodnutí o zajištění na intervaly podstatně kratší než je 90 dní. Nic správnímu orgánu nebrání takové zajištění následně prodloužit. Správní grán podle žalobce pochybil, když stanovil zajištění v délce 90 dnů, neboť jej tak zbavil práva na soudní přezkum zajištění v rozumných intervalech.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

6. Dle žalobce žalovaný dále pochybil tím, že uvedl nesprávné datum vyhotovení rozhodnutí, k čemuž odkázal na § 69 odst. 1 správního řádu. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že bylo vydáno dne 4. 7. 2021. To je ovšem nejspíše nesprávné datum a není z něj seznatelné, jaký byl rozestup mezi faktickým zajištěním žalobce a doručením rozhodnutí o zajištění z hlediska nejvyšší možné míry omezení osobní svobody žalobce. Pokud bylo rozhodnutí vydáno dne 4. 7. 2021 a doručeno žalobci bylo 1. 8. 2021, pak došlo k nezákonnému zadržení žalobce trvajícím přibližně měsíc. Pokud je datum nesprávné, pak nelze seznat, jestli doba mezi omezením osobní svobody žalobce a doručením rozhodnutí o zajištění byla skutečně v rozmezí do 24 hodin s odkazem na § 27 odst. 3 zákona o Policii. I v tomto ohledu je rozhodnutí nesprávné.

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že svůj výrok v rozhodnutí odůvodnil. Poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivé skutkové jednání, které nasvědčuje závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné pro naplnění cíle řízení, kterým je realizace správního vyhoštění, a současně, že cizinec svým jednáním naplnil skutkovou podstatu obsaženou v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V žalobě uvedený výčet, kde žalobce poukazuje na porušení nejrůznějších ustanovení právních předpisů, nelze považovat za konkrétní žalobní body (rozsudek NSS 6 Azs 88/2018 – 38 ze dne 23. 05. 2018.)

8. S námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z důvodu chybějícího právního ustanovení ve výroku rozhodnutí o stanovení délky doby omezení osobní svobody, nesouhlasí. Ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců určuje policii v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti výkonu správního vyhoštění. Tato doba byla ve výroku napadeného rozhodnutí řádně stanovena, a to na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Neuvedení doplňujícího ustanovení vázaného k samotnému důvodu zajištění, v konkrétním případě ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nečiní napadené rozhodnutí nezákonným či nepřezkoumatelným. Chybějící odkaz na dané doplňující ustanovení nevedl k odepření práva žalobce na spravedlivý proces, neboť důvod, proč právě byla stanovena v délce 30 dnů, byl žalobci vysvětlen. (srov. rozsudek MS v Praze, čj. 16 A 16/2021-24 ze dne 16. 6. 2021).

9. Žalovaný má za to, že jasně definoval na straně 3 až 6 napadeného rozhodnutí, proč nepřistoupil k možnosti užití mírnějších opatření. Volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce a s ohledem na jeho pobytovou historii, dospěl žalovaný k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen, a proto nebyl nucen na místo zajištění žalobce uložit mírnější prostředky. K tomu to přistoupil zejména z důvodu jednání žalobce, který při pobytové kontrole dne 1. 8. 2021 nepředložil žádný platný cestovní doklad, ani jiný doklad, který by ho opravňoval k pobytu na území České republiky. Navíc ze správního spisu a samotného vyjádření žalobce do protokolu je zřejmé, že tento cestoval na území schengenského prostoru jako migrant v rozmezí dvou let, a to za pomoci převaděčů v úkrytu, kdy neoprávněně překročil vnější schengenskou hranici ukrytý pod kamionem. Nelze tedy tolerovat takový pobyt na území, kdy se cizinci skrývají a snaží se porušovat právní předpisy. Nelze ani své jednání schovat za záminku lepšího života v Evropě, tak jak sám uvedl žalobce. Žalobce nečinil žádné kroky vedoucí k

legalizaci svého pobytu, na území nadále setrval bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač si této skutečnosti byl zcela vědom. Žalobce sám svým přístupem a nerespektováním právních předpisů zapříčinil stav nedůvěryhodnosti a to až do té míry, kdy žalovanému správnímu orgánu nezbylo nic jiného než možnost uložení zvláštního opatření vyloučit a přímo přistoupit k zajištění. Žalobce sdělil, že nevlastní žádné finanční prostředky, neuvedl adresu pobytu, na území není přihlášen. Možnost dostavovat se v určený den a čas na policii, žalovaný přímo vyloučil, neboť v jeho případě není možnost uložení tohoto postupu příhodný. Dobrovolný návrat se v případě žalobce nedá očekávat, neboť jak sám uvedl, jeho cíl cesty byl na území Rakouské republiky. U žalobce absentovala především objektivní složka možnosti uložit zvláštní opatření, kdy uložení opatření bylo v podstatě vyloučeno.

10. Žalovaný také dostatečně definoval na straně 6 a 7 napadeného rozhodnutí, proč v případě žalobce přistoupil k vydání rozhodnutí o zajištění na dobu 90 dnů. Žalobce nedisponoval cestovním dokladem, je tedy zřejmé, že porušil jednu z povinností vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců. Prizmatem správního vyhoštění je ukončit nežádoucí pobyt cizince na území členských států Evropské unie. K zajištění toho cíle je nutné nejprve zajištění náhradního cestovního dokladu žalobci, kdy musí dojít k jeho ověření totožnosti na zastupitelském úřadě domovského státu, na jejímž základě může příslušný správní orgán požádat o vydání náhradního cestovního dokladu, který je nezbytný pro samotnou realizaci vyhoštění. K tomuto účelu byla s žalobcem dne 1. 8. 2021 sepsána žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v příslušné jazykové mutaci, která byla zaslána na Ředitelství služby cizinecké policie, které je dle ustanovení § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců příslušné k vyřízení náhradního cestovního dokladu. Tento orgán na základě podané žádosti vyhotoví dožádání, které zašle se všemi potřebnými podklady (fotografie cizince, žádost o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu) na zastupitelský úřad dotčené země. Posléze je správní orgán nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu je různá, neboť se odvíjí od konkrétního státu, kterého je cizinec státním občanem. Obvykle se tato doba u států z třetích zemí pohybuje od 30 do 60 dnů. Je nutné si však uvědomit, že tato doba se odvíjí od poskytnutých informací cizincem v rámci sepsání žádosti o ověření totožnosti, kdy cizinec uvádí nejen základní údaje o své osobě, ale i o rodinných příslušnících, o místě narození, o místech pobytu a ostatních údajích souvisejících s ověřením jeho totožnosti. Rovněž při stanovení doby trvání zajištění správní orgán přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie jako příslušný orgán podle § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, a komunikuje s domovským státem cizince o vzetí zpět, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů. S ohledem na výše uvedené je žalovaný přesvědčen, že doba trvání zajištění stanovená na 90 dnů je přiměřená.

11. Námitka, že napadené rozhodnutí je nezákonné, jelikož datum vyhotovení rozhodnutí je nesprávné a nelze tak seznat, zda doba mezi omezením osobní svobody žalobce a doručením rozhodnutí o zajištění byla skutečně v rozmezí 24 hodin, je dle žalovaného zcela neopodstatněná. Ze správního spisu je zřejmé, kdy došlo k omezení žalobce, a kdy si žalobce převzal napadené rozhodnutí. Je zcela evidentní, že se jedná o zřejmou nesprávnost, která byla zapříčiněna při přepisu textu a tato nesprávnost nijak

nezpůsobuje vadu, která by měla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Dne 17. 8. 2021 vydal žalovaný usnesení, kterým opravil uvedené datum vydání rozhodnutí.

12. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

13. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.

14. Dne 1. 8. 2021 byl žalobce zajištěn při hlídkové činnosti policie. Cestovní pas žalobce neměl, pouze foto v mobilu. Při podání vysvětlení žalobce sdělil, že cestovní doklad mu byl vydán, ale v Turecku jej ztratil. Pracoval v Maroku, kde žije jeho rodina. Z Maroka odešel v roce 2019 a jel do Turecka na základě platného cestovního dokladu. Cestoval letecky a legálně. Byl tam asi dva měsíce, ale ztratil doklad, ztrátu nehlásil. Šel pěšky do Řecka, nebyl kontrolován. V Řecku jej zadržela policie, která jej poslala na tři měsíce do tábora. Následně odcestoval do Albánie. Tam byl dva měsíce. Byl tam opět kontrolován policií a umístěn do tábora. Svěvolně odešel do Černé Hory. Byl tam zhruba měsíc, opět kontrolován policií a umístěn v táboře. Odtamtud šel do Bosny. Opět byl umístěn do tábora policií. Zdržel se zde přes rok, poté odešel do Chorvatska. Zde byl zadržen policií a vrácen do Bosny. Následně šel z Bosny do Rakouska, kde byl zadržen policií a vrácen do Bosny. Poté totéž ve Slovinsku. Na čtvrtý pokus se dostal do Srbska, kde byl opět v táboře. Následně se dostal do Maďarska. Odtamtud jel kamionem do ČR. Měl namířeno do Vídně, kde chtěl požádat o azyl. Ví, že se tam k uprchlíkům chovají dobře. Byl to jeho cíl cesty, aby dosáhl lepšího života. V Maroku jsou vysoké nároky na práci a málo peněz. Nelze tam žít důstojný život. Navíc je tam život lidí ohrožen. V ČR se zdržet nechtěl, chtěl do Vídně. Neprobíhá žádné řízení, které by jej opravňovalo k pobytu. Nebylo mu uloženo správní vyhoštění. V ČR nemá žádné vazby. Nemá žádné peníze. Nechce zpět, bojí se o svůj život a životní styl. Nemá prostředky na složení finanční záruky.

15. Soud při svém rozhodování vyšel z uvedených právních předpisů:

16. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*

17. K obecnému výtku porušení jednotlivých právních předpisů soud uvádí, že tato porušení nenalezl, žalovaný dostal všem povinnostem, dostatečně zjistil skutkový stav a své rozhodnutí přezkoumatelně odůvodnil.

18. K námitce neuvedení právního ustanovení ve výroku rozhodnutí soud odkazuje na rozsudek č. j. 1 As 93/2011 – 79 ze dne 19. 10. 2011 Nejvyšší správní soud uvedl, že: „dle platné právní úpravy je nejdůležitější částí rozhodnutí o zajištění cizince ta část výroku, jíž se vyslovuje samotné zajištění (tj. omezení osobní svobody). Obligatorní součástí výroku, která má

povahu vedlejšího ustanovení, je určení doby trvání zajištění (§ 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).“

19. V usnesení č. j. 8 As 141/2012 – 57 ze dne 14. 7. 2015 rozšířený senát Nejvyššího správního soudu shledal, že: *„Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návěti a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.*

20. Z výše uvedených závěrů vyplývá, že určení doby trvání zajištění jako vedlejší ustanovení výroku spadá do výrokové části rozhodnutí. Současně platí, že toto vedlejší ustanovení je povinnou součástí výroku v rozhodnutí o zajištění. Napadené rozhodnutí dané naplňuje, neboť výrok zněl: *„(...)se podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., zajišťuje za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění cizince je stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.“* Výrok žalovaného obsahuje jak část výroku, kterou se vyslovuje samotné zajištění, tak i součást výroku stanovující dobu trvání zajištění.

21. V dané věci je podstatná otázka, zda žalovaný pochybil, pokud ve výroku, respektive výrokové části, uvedl toliko právní ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy ustanovení, na základě kterého bylo přistoupeno k zajištění žalobce, ale již neuvedl, podle jakého právního ustanovení byla určena doba zajištění.

22. K tomu lze odkázat na výše citované usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 8 As 141/2012 – 57 ze dne 14. 7. 2015: *„Správní řád nestanoví, že odkaz na právní ustanovení, podle něhož je rozhodnutí vydáváno, má být uveden přímo ve výroku. Je proto třeba ve shodě se zněním § 68 odst. 2 správního řádu vycházet z toho, že postačí, pokud je tento odkaz uveden ve výrokové části, a to včetně jejího návěti (záhlaví).“*

23. Ve výroku rozhodnutí musí být uvedeno, z jakých právních ustanovení správní orgán vycházel, jinými slovy v jakých právních ustanoveních má vedlejší ustanovení výroku oporu (§ 68 odst. 2 správního řádu). I ve zde řešeném případě postačovalo, pokud by správní orgán uvedl odkaz na právní ustanovení, podle kterého přistoupl k zajištění (§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců) a podle kterého určoval dobu zajištění (§ 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců) kdekoli ve výrokové části. Toto však žalovaný naplnil jen částečně, neboť výrok o délce zajištění výslovným odkazem na právní normu nepodpořil a neuvedl jej ani v odůvodnění.

24. Výrok napadeného rozhodnutí tedy neobsahuje odkaz na relevantní právní ustanovení, podle kterého bylo rozhodováno, pokud jde o určení doby zajištění.

25. Náležitostmi řádného odůvodnění vedlejšího ustanovení o době zajištění se zabýval Nejvyšší správní soud například v rozsudku č. j. 1 As 93/2011 – 79 ze dne 19. 10. 2011, ke kterému v právní větě uvedl, že: *„Vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění, jímž se stanoví doba trvání zajištění (§ 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky), musí být řádně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu z roku 2004, aby bylo možné přezkoumat, zda správní orgán nezneužil správní uvážení či nepřekročil jeho meze.“*

26. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v rozsudku č. j. 50 A 5/2015 – 26 ze dne 16. 1. 2015 shrnul, že: *„Nejvyšší správní soud soustavně judikuje, že*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést. Dále lze – dle Nejvyššího správního soudu - nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů. Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.“

27. Žalovaný odkázal na ustanovení, podle kterého bylo přistoupeno k samotnému zajištění, a žalobci tak byly zcela zřejmé důvody jeho zajištění. Určení délky zajištění je rovněž velmi podstatné, neboť definuje délku zásahu do osobní svobody zajištěného, proto je třeba, aby rozhodnutí v tomto směru obsahovalo přezkoumatelné vysvětlení, jak žalovaný k vymezené délce zajištění dospěl.

28. Ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců pojednává o tom, že délka doby zajištění se určuje podle toho, jaký je odhadovaný čas pro realizaci správního vyhoštění dotyčného, a neodvíjí se tak od důvodu zajištění. Jako podstatné soud v daném směru vnímá ve smyslu citované judikatury především dostačující vysvětlení jednotlivých kroků, které bude třeba učinit pro realizaci vyhoštění. Toto je v daném případě naplněno, odůvodnění žalované obsahuje adekvátní vysvětlení, z jakého důvodu má být žalobce zajištěn právě 90 dní.

29. Zákon o pobytu cizinců ohledně zajištění definuje také jeho maximální délku, a to v § 125 odst. 1. Bylo by proto možné namítnout, že žalovaný má ve výroku výslovně odkazovat také ještě na toto ustanovení, jako na určení limitu délky doby zajištění. Dané ustanovení má také vztah k délce doby zajištění, neboť představuje maximální dobu zajištění.

30. Přestože ustanovení § 124 odst. 3 i § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví pravidla k určení doby zajištění, jejich absence ve výroku nebo odůvodnění napadeného rozhodnutí nevedla k odepření práva žalobce na spravedlivý proces, neboť důvody doby zajištění žalovaný žalobci sdělil, mohl tak namítat nepřiměřenost doby zajištění. Nelze také odhlédnout od skutečnosti, že zajištění není sankcí, ale opatřením směřujícím k zajištění výkonu jiného pobytového opatření a to vyhoštění cizince.

31. Žalobou napadené rozhodnutí sice trpí vadou neuvedení zákonného ustanovení, dle kterého žalovaný rozhodl o době zajištění, avšak daná vada nebyla v posuzované věci natolik intenzivní, aby vedla ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

32. K námitce žalobce, že bylo přistoupeno k omezení osobní svobody, ačkoli žalovaný měl možnost mu uložit některé ze zvláštních opatření předpokládaných § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, konkrétně opatření dle písmena a) tohoto ustanovení, soud uvádí, že tato námitka není důvodná.

33. Soud úvodem konstatuje, že uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon vycestování

cizince (§ 123b odst. 3 věta druhá zákona o pobytu cizinců; čl. 15 odst. 1 a bod 16 odůvodnění návratové směrnice vychází z dostatečné účinnosti mírnějších donucovacích opatření); toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016 – 38 ze dne 28. 2. 2017).

34. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je *zvláštní opatření za účelem vycestování* uloženo; *peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policíí stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*

35. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí.*

36. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*

37. Žalovaný dne 1. 8. 2021 vydal napadené rozhodnutí. V odůvodnění shrnul pobytovou historii žalobce. Konkrétně zejména odkázal na žalobcovu výpověď, kde uvedl, že z vlasti odcestoval do Turecka, odtud následně do Řecka, a poté se pohyboval v rámci dalších států, naposledy z Maďarska cestoval do Vídně, kdy z kamionu vystoupil v ČR. Součástí spisu je dále rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo žalobci uloženo z důvodu, že na území ČR pobýval bez platného cestovního dokladu, a dále bez platného pobytového oprávnění.

38. Namítá-li žalobce, že bylo v jeho případě možné užít některé ze zvláštních opatření, jelikož dle něj pouhá skutečnost nelegálního pobytu nemůže být jediným důvodem k nemožnosti uložení zvláštního opatření, neboť se jedná o totožný důvod, kvůli kterému došlo k zajištění, pak soud uvádí, že v daném případě se nejednalo toliko o skutečnost prostého nelegálního pobytu, nýbrž správní orgán vzal při hodnocení možnosti uložit některé z mírnějších opatření v úvahu pobytovou historii žalobce jako celek, nikoli tedy pouze jeho pobyt v ČR. Pobytová historie přitom jednoznačně vylučuje přijetí jakéhokoliv jiného opatření než zajištění žalobce. Žalobce neakceptuje pobytová omezení a volně se pohybuje v zemích EU bez jakéhokoliv oprávnění. Žalobce výslovně uvedl, že hodlá vycestovat do Rakouska, proto námitka o uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je pouze ztrátou sebereflexe autora obsahu žaloby. Pokud cizinec dlouhodobě se pohybující v několika zemích EU bez oprávnění k pobytu výslovně projeví vůli nesetrvat na území ČR, potom vskutku nelze mít za to, že zvláštním opatřením dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců bude naplněn jejich účel, tedy zajištění podmínek pro vycestování cizince do země původu. Žalobce byl opakovaně zadržen národní policií

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

mnoha zemí a vždy samovolně zajišťovací zařízení opustil a vycestoval nelegálně do další země. Soud shodně se žalovaným neshledává důvod, proč by náhle měl žalobce změnit způsob svého jednání a vrátit se zpět do své vlasti.

39. Žalovaný se na straně 4 napadeného rozhodnutí důsledně vypořádal se všemi možnostmi, které přicházely v případě žalobce v úvahu, a podrobně odůvodnil, z jakého důvodu nepřistoupil k jednotlivým zvláštním opatřením, ale byl naopak nucen přistoupit k jeho zajištění. Své argumenty dále podpořil tím, že poukázala především na pobytovou historii žalobce a jeho značnou nevěrohodnost, co se týká použití mírnějších opatření.

40. K jednotlivým zvláštním opatřením soud uvádí, že jde-li o možnost dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, žalovaný uvedl, že se neztotožňuje s tím, že by žalobce toto opatření plnil. V současné době nemá na území ČR žádný povolený pobyt, jak také sdělil, pouze tudy projížděl na cestě do Vídně. Na území ČR nemá žalobce žádný majetek. Žalobce nedisponuje finančními prostředky, proto opatření dle písm. b) bylo též žalovaným vyloučeno.

41. Co týče opatření dle písm. c), tedy povinnost cizince se hlásit na policii ve stanovené době, není rovněž možné použít vzhledem k tomu, že žalobce k tomu neskýtá dostatečnou záruku, což je podloženo tím, že žalobce nectí právní předpisy ČR. Nelze očekávat jeho dobrovolné vycestování. K tomuto soud poznamenává, že byt žalobce uváděl, že cílem jeho cesty je Rakousko a nikoli ČR, tedy jeho vycestování očekávat lze, nic to nemění na tom, že i v Rakousku by se opět nacházel nelegálně, a tedy je třeba upřesnit, že nelze očekávat jeho vycestování do domovského státu.

42. K možnosti d) žalovaný uvedl, že se neztotožňuje s tím, že by žalobce plnil povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanové době zde byl přítomen za účelem kontroly, neboť žalobce v ČR nemá žádný pobyt ani finanční prostředky k jeho finančnímu zajištění.

43. Soud je s posouzením žalovaného plně ve shodě. Lze shrnout, že jednotlivá zvláštní opatření nemohla být použita, neboť by nebyla účelná, pokud by neměla pokračovat rezignace necílových zemí. Soud sdílí závěr žalovaného, že s ohledem na uvedené skutečnosti nebyly dány záruky, že by uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců bylo efektivní, naopak byla dána jistota, že by žalobce zvláštní opatření nesplnil a plynule pokračoval do cílové země, do Rakouska. Odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje soud za dostatečné.

44. Námitku ohledně nepřiměřené délky zajištění v délce 90 dnů žalovaný ve svém vyjádření vztáhl zejména k odhadované době, jak dlouho budou trvat úkony potřebné k realizaci správního vyhoštění. Soud konstatuje, že žalovaný v rozhodnutí adekvátně shrnul, že v daném případě existuje reálný předpoklad, že bude vyhoštění možné a popsal srozumitelně kroky, které bude třeba učinit.

45. Žalovaný přihlédl k době potřebné pro vyřízení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie jako orgán příslušný podle § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, a komunikuje s domovským státem cizince o jeho vzetí zpět, přičemž doba zajištění těchto záležitostí je přibližně 30 kalendářních dnů. Doba 90 dnů je přiměřená. V případě cizince existuje reálný předpoklad realizace vyhoštění z území členských států EU, a to ve stanovené době zajištění, neboť

v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala cizince vyhostit. Žalovaný hodnotil shromážděné materiály, jakož vyšel i z výpovědi žalobce, zohlednil možnost zpětné integrace a vedení života v jeho zemi původu.

46. Ve vyjádření k žalobě žalovaný ještě blíže rozvedl některé dílčí aspekty očekávaného postupu, soud však považuje za plně dostačující a odpovídající danému případu i odůvodnění obsažené v napadeném rozhodnutí bez dalšího doplnění. Z vysvětlení žalovaného je jednoznačně seznatelné, z jakého důvodu přistoupil k zajištění v délce 90 dnů.

47. Co se týče dostatečné periodicity přezkumu, soud k odkazu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 97/2012-26 ze dne 4. 9. 2012, uvádí následující. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že: *„Pokud soud ve správním soudnictví přezkouvává rozhodnutí o zajištění cizince, je povinen se k žalobní námitce zabývat neúčinností prostředků upravených v ust. § 200o až § 200u o. s. ř., a to za předpokladu, že je tato námitka podložena relevantními informacemi o běžné délce těchto soudních řízení. V daném případě stěžovatelovo tvrzení v tomto směru vycházelo z informace, která mu byla poskytnuta podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je tedy na městském soudu, aby v dalším řízení zjistil, jaká je dosavadní soudní praxe na soudech, které ve věcech cizinců rozhodují, resp. rozhodovaly podle ust. § 200o až § 200u o. s. ř. (v současné době pouze Okresní soud v Mladé Boleslavi; dříve také Okresní soud v Břeclavi). Je nutné odlišit soudní praxi, kdy rozhodování trvá déle v ojedinělých případech, nebo kdy je délka soudního řízení ovlivněna např. obstrukcemi zajištěných cizinců, od soudní praxe, kdy pravidelně takové řízení trvá dva a více měsíců. Pokud by se jednalo o ojedinělé případy, není důvodu o účinnosti řízení podle ust. § 200o až § 200u o. s. ř. z hledisek čl. 5 odst. 4 evropské úmluvy pochybovat. Naopak, pokud by se jednalo o převažující praxi, bude na místě, aby správní orgány dobu zajištění stanovovaly tak, aby byla v nejvýše zhruba měsíčních intervalech zajištěna možnost účinného soudního přezkumu, zda jsou splněny podmínky pro trvání zajištění. Tím, že doba bude stanovena takto krátce, budou správní orgány rozhodující ve věcech omezení osobní svobody cizince, a případně soudy v rámci soudního přezkumu, přinuceny se zhruba v měsíčních intervalech zkoumat, podobně jako ve vazebních věcech v trestním řízení, splnění podmínek pro trvání zajištění.“*

48. K citovanému rozhodnutí soud uvádí, že v daném případě se jednalo o odlišnou situaci, kdy navíc konstatování soudu o tom, jak správní orgány mají stanovovat délku zajištění, bylo hodnoceno ve vztahu k délce soudního řízení. Dané bylo vztaženo ke stavu, kdy by bylo pravidlem, že soudní řízení trvá dva a více měsíců, přičemž bylo hledáno řešení, které by tuto lhůtu korigovalo. Pro úplnost soud dodává, že ve zde řešeném případě bylo napadené rozhodnutí vydáno dne 1. 8. 2021, přičemž soud rozhoduje v krátké lhůtě dle zákona o pobytu cizinců, tedy tuto lhůtu nelze za nikterak nepřiměřenou považovat. Není proto ani potřeba, aby správní orgán stanovoval zajištění kratšího trvání.

49. Jde-li o odkaz na rozsudek NSS č. j. 6 Azs 170/2019-50 ze dne 13. 11. 2019, pak v tomto byla periodicitu přezkumu hodnocena ve vztahu k § 75 odst. 1 s. ř. s., kdy stěžejní byla mj. skutečnost, kdy stěžovatelka uváděla, že neměla k dispozici opravný prostředek, který by zohlednil zhoršení jejího zdravotního stavu po vydání rozhodnutí o zajištění v situaci, kdy proti tomuto rozhodnutí podala správní žalobu. V případě žalobce žádné nové skutečnosti přítomny nebyly, žalobce nic takového netvrdil.

50. Nesprávné datum vydání žalobou napadeného rozhodnutí bylo žalovaným opraveno, jednalo se výhradně o písařskou chybu bez vlivu na právní postavení žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

51. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
52. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 2. 9. 2021

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce